

Справа „Ликорезос проти Греції” („Lykourazos v. Greece”)

У рішенні, ухваленому 15 червня 2006 року у справі „Ликорезос проти Греції”, Суд постановив, що:

- мало місце порушення ст. 3 Першого протоколу до Конвенції, яке виявилось у позбавленні заявника його місця у парламенті;
- не було необхідності розглядати скаргу окремо щодо порушення ст. 8 Конвенції¹.

Відповідно до ст. 41 Конвенції Суд призначив сплатити заявнику 20000 євро як компенсацію матеріальної шкоди і 14 євро на відшкодування судових витрат.

Обставини справи

Заявник Александрос-Леон Ликорезос є громадянином Греції, народився 1934 року і мешкає в Афінах. Заява стосується позбавлення заявника місця у парламенті на тій підставі, що він продовжував усупереч закону займатися професійною діяльністю. У 1960 році заявник став членом Національної колегії адвокатів. У квітні 2000 року він взяв участь у парламентських виборах як кандидат від політичної партії “Нова демократія”, здобув 44387 голосів виборців і був обраний депутатом до національного парламенту на чотири наступних роки. Відповідно до змін до Конституції, запроваджених у 2001 році (проте ще не імplementованих у звичайне законодавство), здійснення будь-якої професійної діяльності визнається несумісним із зайняттям посади депутата парламенту.

У лютому 2003 року один виборець звернувся до Спеціального Верховного Суду, вимагаючи позбавлення заявника депутатського мандата на тій підставі, що він продовжував займатися адвокатською діяльністю всупереч чинній ст. 57 Конституції. У рішенні, ухваленому у липні 2003 року, цей суд задовольнив цю скаргу, внаслідок чого заявник позбувся депутатського мандату. При цьому, не було взято до уваги аргумент п. Ликорезоса про те, що адвокатські послуги він надає безкоштовно.

¹ Рішення стане остаточним відповідно до вимог ч.2 ст. 44 Конвенції, оскільки воно може бути предметом перегляду. (Прим. Перекладачів)

Зміст рішення Суду

Спираючись на ст. 3 Першого протоколу до Конвенції, заявник стверджував, що позбавлення депутатського мандата становило порушення його права бути обраним та порушувало права виборців, які обрали його як виразника своїх інтересів у парламенті. Він також зазначав, що позбавлення його посади депутата через те, що він продовжив займатися своєю професійною діяльністю, було неправомірним втручанням у його приватне та професійне життя, вчинене всупереч ст. 8 Конвенції.

Суд передусім зауважив, що до його повноважень не належало висловлювати свою оцінку запровадженню у Греції загальної заборони для депутатів парламенту на зайняття будь-якою професійною діяльністю. Суд з цього приводу відзначив лише те, що загалом для європейських держав така заборона є рідкісним явищем. Тільки кілька держав-учасниць Конвенції зберігають її у своєму законодавстві.

Суд звернув увагу на той факт, що заявника було обрано у цілковитій відповідності до чинного на той час законодавства та Конституції. Суд зауважив, що ніхто навіть не міг уявити, що п. Ликорезоса буде позбавлено депутатського мандата під час здійснення ним повноважень через те, що він продовжував займатися професійною діяльністю. Тому, усунення заявника з посади депутата виявилось неабиякою несподіванкою як для нього, так і для його виборців.

Суд несхвально відзначив той факт, що Спеціальний Верховний Суд, ухвалюючи рішення про позбавлення заявника депутатського мандата, не взяв до уваги того, що заявник був обраний депутатом відповідно до всіх вимог закону. Суд дійшов висновку, що національний суд порушив права виборців, які віддали свої голоси за п. Ликорезоса, позбавивши мандата кандидата, якого вони вільно і демократично обрали як свого представника у паламенті. Суд зрештою вказав, що у такий спосіб було порушено принцип законних сподівань. До того ж, Уряд не виклав перед Судом жодних важливих підстав, які могли б виправдати негайне застосування до заявника нещодавно запровадженої у законодавство заборони. Тому Суд постановив, що мало місце порушення ст. 3 Першого протоколу до Конвенції.